

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

The prayer book in Yemen and other jewish communities: language style and the history of the text - 25830

Last update 09-04-2024

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 2nd degree (Master)

Responsible Department: Hebrew Language

Academic year: 0

Semester: 2nd Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Dr. Doron Yaakov

Coordinator Email: doron.yaakov@mail.huji.ac.il

Coordinator Office Hours: by appointment

Teaching Staff:

Dr. Doron Yaakov

Course/Module description:

The course will deal with basic issues in the emergence of the prayer text and will focus on the Yemenite prayer book. We will discuss linguistic and stylistic issues that are reflected in the Yemenite prayer text and compare them to parallel texts.

Course/Module aims:

Exploring the differences between ancient and new prayer texts; developing familiarity with special versions in the Jewish communities prayer text and examining its authenticity; understanding linguistic phenomena in liturgical language in general and especially in the Yemenite tradition.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

distinguish between old and new in the prayer text and its language, to recognize the origins of the versions and to analyze prayer texts from different linguistic and stylistic aspects.

Attendance requirements(%):

100

Teaching arrangement and method of instruction: The course will consist of lectures and text readings.

Course/Module Content:

- The history of Jewish prayer
- The emergence of the prayer book
- The prototypes of the prayer versions
- Changes in the prayer book
- Linguistic issues in liturgical Hebrew

Required Reading:

קטעים נבחרים שיימסרו במהלך הקורס מתוך:

1. אורי ארליך, תפילת העמידה של ימות החול, ירושלים תשע"ג
2. משה בר-אשר, לשוננו רנה: עיוני תפילות בלשון ובסגנון בתכנים בנוסחאות ובמנהגים, ירושלים

תשע"ו

3. משה גברא, מחקרים בסידורי תימן, א-ד, בני ברק תש"ע
4. דניאל גולדשמידט, 'סדר התפילה של הרמב"ם ע"פ כ"י אוקספורד', ידיעות המכון לחקר השירה העברית, ז, ירושלים ותל אביב תשי"ח, עמ' 183-214
- אהרן גימאני, תמורות במורשת יהדות תימן בהשפעת השולחן ערוך וקבלת האר"י, רמת גן תשס"ה
5. יצחק גלוסקא, התפילה במסורת תימן: בחינות לשוניות, עדה ולשון כ, ירושלים תשנ"ה
6. יובל ואדעי, 'מנהגים' ו'סידורים': תכלאל כ"י ואדעי משנת רע"ז (1517) והסידורים העתיקים מתימן, תימא יט (תשפ"א), עמ' 44-88
- נפתלי וידר, התגבשות נוסח התפילה במזרח ובמערב, א-ב, ירושלים תשנ"ה
7. סידור רב סעדיה גאון, מהדורת דודזון, אסף ויואל, ירושלים תש"א
8. עזרא פליישר, תפילה ומנהגי תפילה ארץ-ישראלים בתקופת הגניזה, ירושלים תשמ"ח
9. ר' יחיא צאלח (מהרי"ץ), תכלאל עץ חיים, א-ג, ירושלים תרנ"ד
- רמב"ם מדויק, הלא הוא ספר "משנה תורה" לרבנו משה בן מימון ז"ל..., ב: ספר אהבה, מהדורת י' שילת, מעלה אדומים תשס"ו
10. אמנון שלומי, 'התפתחות התכלאל התימני על רקע התפתחות התפילה בישראל', תהודה יא (תשמ"ט), עמ' 50-56

Additional Reading Material:

1. י"מ אלבוגן, התפילה בישראל בהתפתחותה ההיסטורית, תל-אביב תשל"ב
2. דורון יעקב, 'על נוסחי התפילה של הרמב"ם ושל בני תימן', לשוננו פא (תשע"ט), עמ' 195-210
3. צמח קיסר, 'עיונים ראשונים בתכלאל שהועתק בידי המהריץ', מחקרים בספרות עם ישראל ובתרבות תימן - ספר היובל לפרופ' יהודה רצהבי (בעריכת י' דישון וא' חזן), רמת-גן תשנ"א, עמ' 181-194
4. צמח קיסר, 'על סידור תפילה חדש: שיח ירושלים', אפיקים קג-קד (תשנ"ד), עמ' 60-63
5. עמרם קרח (הרה"ג עמרם בהרה"ג יחיא קרח זצ"ל), סערת תימן, ירושלים תשי"ד
6. יהודה רצהבי, 'לשון ותפילה במשכנות בני תימן', תימא ח (תשס"ד), עמ' 149-152
7. יהודה רצהבי, 'עיונים בהתפתחות מחזור-תימן', עלי ספר ט (תשמ"א), עמ' 99-114

Grading Scheme:

Essay / Project / Final Assignment / Home Exam / Referat 90 %
Attendance / Participation in Field Excursion 10 %

Additional information: